

147729 - ئاياغقا مەسھى قىلغاندا دەسلەپ ئوڭ پۇتىغا كىيىن سول پۇتىغا مەسھى قىلىشنىڭ ھۆكۈمى

سۇئال

سېلىرىنىڭ تور بەتتە ئاياغقا مەسھى قىلىشقا ئالاقىدار بولغان پەتىۋانى ئوقۇدۇم، ئىككى قۇلاققا مەسھى قىلغاندەك ئىككى پۇتقىمۇ تەڭ مەسھى قىلىش كېرەك دىيىلىپتۇ. مېنىڭ سوئالىم: چوقۇم ئىككى پۇتىغا تەڭ مەسھى قىلىش كېرەكمۇ؟ ياكى شۇنداق قىلىش ئەۋزەلمۇ؟ ياكى ئوڭ پۇتىغا ئوڭ قولى بىلەن، سول پۇتىغا سول قولى بىلەن مەسھى قىلىش كېرەكمۇ؟ مېنىڭ خىزمەت ئورنىمدا يەر پاكىزە بولمىغانلىقى ئۈچۈن پايپاق بىلەن يەرگە دەسسەپ تۇرۇش مۇمكىن بولمايدۇ، مەن ھەر بىر پۇتۇمغا ئايرىم-ئايرىم مەسھى قىلىمەن، يەنى سول پۇتۇمدا دەسسەپ تۇرۇپ ئوڭ پۇتۇمغا مەسھى قىلىشقا ئوخشىغان. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيەلەر ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھ تائالاغا خاستۇر، پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە-تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابى كىراملارغا ئاللاھنىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

ئاياغقا ياكى پايپاققا مەسھى قىلغاندا ئىككى پۇتىغا تەڭ مەسھى قىلىش پەرز ئەمەس، بەلكى سۈننەتتۇر. بەزى ئالىملار دەسلەپتە ئوڭ پۇتىغا ئاندىن سول پۇتىغا مەسھى قىلىش كېرەك دەپ قارايدۇ، توغرىسى ئىككى پۇتىغا تەڭ مەسھى قىلىشتۇر.

ئىمام مەرداۋىي رەھىمەھۇللاھ "ئەلئىنساۋ" ناملىق ئەسەرنىڭ 1-توم 185-بېتىدە مۇنداق دەيدۇ: "سۈننەت بويىچە مەسھى قىلىشنىڭ يولى: ئىككى قولنىڭ بارماقلىرىنىڭ ئارىسىنى ئىچىپ ئىككى پۇتنىڭ بارماقلىرىنىڭ ئەتراپىغا قويۇپ ئاندىن ئىككى قولنى پۇتنىڭ تەرىپىگە ئۆتكۈزۈشتۇر. "ئەتتەلخىس ۋە ئەلبەلغە" دېگەن كىتاپتا مۇنداق دەيدۇ: "ئوڭ پۇتىغا بۇرۇن مەسھى قىلىش سۈننەتتۇر. ئىمام بەيھەقىي رەھىمەھۇللاھنىڭ رىۋايىتىدە: **پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئاياغقا مەسھى قىلغاندا بىرلا مەسھى قىلغان، خۇددى مەن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئاياغىنىڭ ئۈستىدىكى بارماقلىرىغا قاراپ تۇرغاندەك دەپ تەسۋىرلىگەن.** ھەدىسنىڭ كۆرۈنىشىدىن: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئىككى پۇتىغا تەڭ مەسھى قىلغان. ئەمما پۇتىغا مەسھنى قايسى شەكىلدە قىلسا دۇرۇس بولىدۇ.

يۇقىرىدا بايان قىلىنغان "پۇتىغا مەسھنى قايسى شەكىلدە قىلسا دۇرۇس بولىدۇ" دېگەن سۆز بويىچە مەسھى قىلغاندا دەسلەپتە ئوڭ پۇتىڭىزغا ئاندىن سول پۇتىڭىزغا مەسھى قىلىشىڭىز بولىدۇ، بۇ يەردىكى ئىختىلاپ ئەۋزەللىك مەسىلىسىدە، مۇمكىن بولسا ئەۋزەلنى قىلىشىڭىز كېرەك.

شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىن رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "مەسھى قىلىنىدىغان جاي، ئاياغنىڭ ئۈستى تەرىپى، مەسھى قىلغۇچى بارماقلىرىنىڭ پۇتىنىڭ بارماقلىرى ئەتراپىدىن پاچاق تەرەپكە ماڭدۇرىدۇ، مەسھى قىلىش ئىككى قول بىلەن ئىككى پۇتقا تەڭ قىلىنىدۇ، يەنى بىرلا ۋاقىتتا ئىككى قۇلاققا مەسھى قىلغاندەك، ئوڭ قولى بىلەن ئوڭ پۇتقا، سول قولى بىلەن سول پۇتقا تەڭ مەسھى قىلىدۇ، مانا بۇ مەسھى قىلىشتىكى سۈننەتتۇر. بۇنىڭ دەلىلى: مۇغەيرە ئىبنى شۇئبە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ: **پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئىككى پۇتقا مەسھى قىلدى** دېگەن ھەدىسىدۇر. بۇ ھەدىستە ئوڭ تەرەپ بىلەن باشلىدى دېمەستىن بەلكى ئىككى پۇتقا مەسھى قىلدى دېيىلگەن، مانا بۇ سۈننەتنىڭ كۆرىنىشى، ئەگەر ئىككى قولنىڭ بىرى ئىشلىمىسە ئۇ ۋاقىتتا دەسلەپتە ئوڭ پۇتقا ئاندىن سول پۇتقا مەسھى قىلىدۇ، كۆپچىلىك كىشىلەر ئىككى قولى بىلەن ئوڭ پۇتقا ئاندىن يەنە ئىككى قولى بىلەن سول پۇتقا مەسھى قىلىدۇ، مېنىڭ بىلىشىمچە بۇنىڭ ئەسلى يوق". ["مۇسلىمە ئاياللار توغرىسىدىكى پەتىۋا" 1-توم 250-بەت].

ئەگەر ئوڭ پۇتقا سول قولى بىلەن مەسھى قىلىسىمۇ دۇرۇس بولىدۇ، لىكىن سۈننەت بويىچە ئوڭ پۇتقا ئوڭ قولى بىلەن سول پۇتقا سول قولى بىلەن قىلىش كېرەك، ئەمما ئىككى قولنىڭ بىرى تۇتماس بولۇپ قالغاندا يەنە بىرىنى ئىشلەتسە بولىدۇ. "كەشاپۇل قەننئ" ناملىق ئەسەر 1-توم 119-بەتتە مۇنداق دەيدۇ: "يۇقىرىدا بايان قىلىنغان مۇغەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ ھەدىسى بويىچە ئوڭ پۇتقا ئوڭ قولى بىلەن سول پۇتقا سول قولى بىلەن مەسھى قىلىش سۈننەتتۇر".

ھەممىدىن توغرىنى بىلگۈچى ئاللاھ تائالادۇر.